

PROJEKT

**UCHWAŁA NR .../.../2024
RADY MIEJSKIEJ W WITNICY
z dnia września 2024 r.**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Witnica na
lata 2024-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, 721) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177, 818, 742, 743) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Witnica na lata 2024-2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Witnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Piotr Zakryszko

BURMISTRZ

Agnieszka Chudziak

UZASADNIENIE

Program jest adresowany do rodzin z terenu Miasta i Gminy Witnica. Szeroko rozumiane wspieranie rodziny dotyczy wszystkich rodzin z dziećmi, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin zagrożonych dysfunkcją. Priorytetem jest przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej oraz praca z rodziną naturalną, polegająca na jej wsparciu w sytuacji pojawiających się symptomów zakłóceń w funkcjonowaniu, a w sytuacji zabezpieczenia dzieci w pieczy zastępczej- na działaniach zmierzających do korekty funkcjonowania rodziny tak, aby reintegracja stała się możliwa.

Obowiązek uchwalenia 3-letniego programu dotyczącego wspierania rodziny wynika z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przywołany przepis stanowi, że opracowanie i realizacja gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy. Program winien być przyjęty przez Radę Miejską w formie uchwały, co wynika z treści art. 179 ust. 2 w/w ustawy.

Mając powyższe na uwadze podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

*Załącznik do Uchwały Nr .../.../2024
Rady Miejskiej w Witnicy z dnia września 2024 r.
w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania
Rodziny w Gminie Witnica na lata 2024-2026*

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Witnica na lata 2024- 2026

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej rodzina znajduje się pod ochroną, opieką Rzeczypospolitej, a państwo w swojej polityce społecznej oraz gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Zasada ta znajduje również odzwierciedlenie w ratyfikowanej przez Polskę w 1991 roku ONZ-owskiej Konwencji o Prawach Dziecka, zgodnie z którą rodzina jako podstawowa komórka społeczeństwa oraz naturalne środowisko rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, powinna być otoczona niezbędną ochroną oraz wsparciem, aby mogła w pełnym zakresie wypełniać swoje obowiązki w społeczeństwie.

Wychodząc naprzeciw tym postulatom ustawodawca nałożył na samorząd lokalny obowiązek zaplanowania działań zmierzających do wsparcia rodziny i tworzenia warunków do jej rozwoju, ogólnego dobrostanu rodzin zamieszkujących na terenie gminy. Art. 176 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje, iż do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Tematyka rodzin i ich funkcjonowania znajduje się w obszarze zainteresowania szeregu gminnych i pozagminnych instytucji. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć: oświatę, instytucje pomocy społecznej, instytucje kulturalne, sąd i policję, interdyscyplinarny zespół ds. przeciwdziałania przemocy domowej, miejsko- gminą komisję rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacje pozarządowe. W wielu przypadkach zachodzi konieczność skoordynowania ich działań i wymiany informacji. Niezwykle istotne staje się ujęcie starań o właściwe funkcjonowanie rodzin w ramy dokumentu wskazującego diagnozę sytuacji, cele i etapy ich osiągania.

Szczególna uwaga powinna być zwrócona na rodziny, które z powodu przejściowych trudności nie są w stanie samodzielnie ich pokonać. Charakteryzują się one często zaburzoną strukturą w postaci nieustabilizowanych formalnie i społecznie związków, rozpadem pożycia

małżeńskiego, częstymi zmianami partnerów, występuje w nich przemoc skierowana na partnera lub dzieci. W rodzinach zaburzonych rodzicom brakuje umiejętności tworzenia właściwego klimatu życia rodzinnego, rozładowywania napięć powstałych poza domem, właściwych wzorców komunikacji i dawania rodzinie poczucia bezpieczeństwa, obdarzania dzieci uwagą. Rodziny te często żyją w takich społecznościach, które nie chcą ingerować w styl życia sąsiadów, nie potrafią pomóc, gdyż same nie mają właściwych wzorców. W wielu sytuacjach dzieci pochodzące z tych rodzin pozostawione są „same sobie”, większość wolnego czasu spędzają wśród rówieśników na podwórku, częściej pojawiają się u nich problemy szkolne.

II. PODSTAWY PRAWNE, ZGODNOŚĆ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Witnica na lata 2019-2021 został opracowany w oparciu o:

1. ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.),
2. ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.),
3. ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.),
4. ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.),
5. ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.).

W odniesieniu do prawa regulującego zagadnienia związane z funkcjonowaniem rodzin i wdrażaną do realizacji polityką społeczną można stwierdzić, że program jest spójny z następującymi aktami prawnymi wyższego rzędu:

1. Wojewódzkim Programem Wsparcia Rodziny I Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2023-2028,
2. Programem Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Gorzowskim,
3. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Witnica na lata 2022-2027.

III. DIAGNOZA SYTUACYJNO- DEMOGRAFICZNA

Gmina Witnica to gmina miejsko-wiejska w województwie lubuskim, w powiecie gorzowskim. Siedzibą gminy jest Witnica. W jej granicach znajduje się 18 sołectw: Białcz, Białczyk, Boguszyniec, Dąbroszyn, Kamień Wielki, Kamień Mały, Kłopotowo, Krześniczka,

Mosina, Mościce, Mościczki, Nowe Dzieduszyce, Nowiny Wielkie, Oksza, Pyrzany, Stare Dzieduszyce, Sosny, Świerkocin. Gminę Witnica charakteryzują zmienne procesy demograficzne- liczba ludności wykazuje tendencję spadkową. Charakterystyczny dla gminy jest także proces starzenia się mieszkańców. Problem małodzietności oraz osób przechodzących z wieku produkcyjnego w wiek poprodukcyjny będzie miał poważne konsekwencje w kolejnych latach.

Miasto Witnica stanowi centrum administracyjno-kulturalne gminy. Tutaj siedzibę mają władze samorządowe, dom kultury, instytucje pomocy społecznej, ośrodek zdrowia, służby mundurowe. Dzieci i młodzież uczęszczają do licznych szkół, które ulokowane są w samej Witnicy i sołectwach. System gminnej oświaty obejmuje: Żłobek „Radosny Maluszek” w Witnicy, Przedszkole Miejskie „Bajka” w Witnicy, Przedszkole Gminne „Na środku świata” w Nowinach Wielkich, Niepubliczny Punkt Przedszkolny „PROMYCZEK” w Kamieniu Wielkim, Szkołę Podstawową nr 1 im. Ludzi Pojednania w Witnicy, Szkołę Podstawową nr 2 im. Józefa Wybickiego w Witnicy, Szkołę Podstawową w Nowinach Wielkich, Szkołę Podstawową w Dąbroszynie, Szkołę Podstawową im. Orła Białego w Kamieniu Wielkim, Niepubliczną Szkołę Podstawową w Sosnach, Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Zespole Szkół Samorządowych w Witnicy, Technikum w Zespole Szkół Samorządowych w Witnicy, Branżową Szkołę I stopnia w Zespole Szkół Samorządowych w Witnicy, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kamieniu Małym.

Mieszkańcy Gminy Witnica znajdujący się w trudnej sytuacji finansowej korzystają ze wsparcia finansowego w ramach funkcjonującego systemu pomocy społecznej, finansowanego zarówno ze środków własnych gminy, jak i z dotacji pochodzącej z budżetu państwa. Pomoc w formie finansowej kierowana jest do każdej z grup społecznych, do osób w różnym wieku, z różnymi dysfunkcjami oraz znajdującymi się w różnej sytuacji rodzinnej. W zależności od przyczyn niezaspakajania potrzeb życiowych (np. wiek, niepełnosprawność, wielodzietność, stan zdrowia) osoby zgłaszające się po pomoc nabywały uprawnienie do wsparcia finansowego z różnych systemów. Wśród nich należy wymienić: świadczenia rodzinne, pomoc społeczną, fundusz alimentacyjny, dodatki mieszkaniowe, dodatki energetyczne, stypendia szkolne, programy rządowe. W Gminie funkcjonuje także Karta Rodziny 3+. Nie mniej istotna jest jednak pomoc w postaci usług społecznych, czyli pozafinansowych form wsparcia- wśród nich należy wymienić przede wszystkim wsparcie asystenta rodziny.

Do jego obowiązków należy w szczególności: udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, udzielenie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz wychowawczych. Do zadań asystenta należy również wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz udzielenie pomocy w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy zarobkowej.

Poniżej przedstawiono dane o charakterze statystycznym, stanowiące punkt wyjścia do opracowania i realizacji niniejszego programu. Dane pozyskano z Urzędu Miasta i Gminy Witnica, Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Witnicy oraz witnickich szkół.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	ludność gminy	12 105
2.	dzieci w wieku 0-13 w gminie	1 689
3.	młodzież w wieku 14 – 18 w gminie	693
4.	liczba dzieci w żłobku*	50
5.	liczba dzieci w przedszkolach*	372
6.	liczba dzieci w szkołach podstawowych/ gimnazjach*	846
7.	liczba dzieci w szkołach średnich*	345
8.	rodziny korzystające z pomocy społecznej	244 rodzin/ 423 osoby
9.	rodziny korzystające z zasiłku rodzinnego	208
10.	rodziny korzystające ze świadczeń funduszu alimentacyjnego	33
11.	rodziny korzystające z pomocy materialnej dla uczniów	35
12.	rodziny korzystające z karty dużej rodziny	100 (gminna) 218 (ogólnopolska)
13.	rodziny korzystające ze wsparcia asystenta rodziny	30
14.	rodziny z dziećmi, w których zastosowano procedurę „Niebieskiej Karty”	18
15.	dzieci umieszczone w rodzinnych formach pieczy zastępczej,	32
16.	dzieci umieszczone w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej	6

*dzieci i młodzież uczęszczające do gminnych instytucji oświatowych

Osoby korzystające ze świadczeń w Miejsko- Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Witnicy cechuje niezaradność w opiece i wychowaniu dzieci oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym nieracjonalne dysponowanie budżetem domowym.

Dysfunkcjami współistniejącymi w bezradności są: problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, niedojrzałość emocjonalna rodziców, problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym ujawniające się w postaci zachowań agresywnych, buntowniczych przejawiające się łamaniem przez dzieci i młodzież panujących obyczajów i norm. Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka, w którym nawiązuje ono pierwsze kontakty z innymi ludźmi i zdobywa pierwsze doświadczenia z dziedziny współżycia społecznego. Na środowisko rodzinne składają się: struktura rodziny, atmosfera wychowawcza w domu, warunki materialne i zdrowotne, stopień wykształcenia rodziców

i ogólna struktura środowiska. Zaburzona struktura rodziny, często spotykana wśród świadczeniobiorców ośrodka, niekorzystnie wpływa na sytuację dziecka, na jego więź z rodziną.

Rodziny podopiecznych ośrodka charakteryzują się często zaburzoną strukturą w postaci nieustabilizowanych formalnie i społecznie związków, rozpadem pożycia małżeńskiego, częstymi zmianami partnerów, występuje w nich przemoc skierowana na partnera lub dzieci. W rodzinach zaburzonych rodzicom brakuje umiejętności tworzenia właściwego klimatu życia rodzinnego, rozładowywania napięć powstałych poza domem, właściwych wzorców komunikacji i dawania rodzinie poczucia bezpieczeństwa, obdarzania dzieci uwagą. Rodziny te często żyją w takich społecznościach, które nie chcą ingerować w styl życia sąsiadów, nie potrafią pomóc, gdyż same nie mają właściwych wzorców. W wielu sytuacjach dzieci pochodzące z tych rodzin pozostawione są „same sobie”, większość wolnego czasu spędzają wśród rówieśników na podwórku, częściej pojawiają się u nich problemy szkolne.

Dzieci odrzucone przez środowisko rodzinne szukają akceptacji wśród rówieśników, łączą się w grupy subkulturowe, zaczynają wagarować, uciekać z domu, popadać w konflikt z prawem. Problemy opiekuńczo- wychowawcze, przemoc w rodzinie, konflikty międzypokoleniowe wielokrotnie są przyczyną umieszczania dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo- wychowawczych lub resocjalizacyjnych, a dla dorosłych ofiar rodzinnej przemocy są powodem szukania schronienia i porad w placówkach oraz organizacjach pomocowych.

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Witnicy w ramach programu ministerialnego zatrudniony jest asystent rodziny, który pracuje z rodzinami mającymi problemy opiekuńczo- wychowawcze. Do obowiązków asystenta w szczególności należy udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, udzielenie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz wychowawczych. Do zadań asystenta należy również wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz udzielenie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu pracy zarobkowej.

IV. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT została oparta na wnioskach wypływających z diagnozy sytuacyjno- demograficznej. Stanowi punkt wyjścia do wyznaczenia celów, działań i ich realizatorów. Analiza SWOT uwzględnia zarówno czynniki zewnętrzne, jak i uwarunkowania wewnętrzne (mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia).

Mocne strony	Słabe strony
1. na terenie Gminy działają liczne szkoły podstawowe i ponadpodstawowych, 2. funkcjonujące na terenie gminy	1. w gminie widoczne są oznaki występowania niżu demograficznego,

światlice środowiskowe,	2. brak motywacji osób zagrożonych wykluczeniem do podejmowania działań mających na celu poprawę własnej sytuacji,
3. aktywnie działająca Miejsko-Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	3. niekorzystne tendencje polegające na dziedziczeniu bezrobocia i dysfunkcji,
4. aktywnie działający Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,	4. ograniczone zasoby rzeczowe i finansowe, które mogą być wykorzystane na rzecz rozwiązywania problemów społecznych,
5. na terenie Gminy funkcjonuje punkt konsultacyjny, grupa AA, telefon zaufania „niebieska linia” oraz Witnicki Klub Abstynenta „Dromader”,	5. niezaradność życiowa oraz roszczeniowość postaw wśród niektórych mieszkańców,
6. współpraca z instytucjami pozarządowymi zajmującymi się osobami uzależnionymi,	6. niewystarczająca liczba specjalistów zajmujących się problemami społecznymi,
7. dobre rozpoznanie środowiska społecznego przez pracowników socjalnych,	7. niewystarczająca liczba pracowników pomocy społecznej,
8. otwartość M-GOPS na współpracę z innymi podmiotami w celu rozwiązywania problemów społecznych,	8. wysokie koszty zatrudnienia,
9. usługa społeczna- asystent rodziny,	9. brak mocnej motywacji do podejmowania pracy,
10. możliwość zatrudnienia socjalnego osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym w Centrum Integracji Społecznej,	10. istniejące problemy alkoholowe w niektórych rodzinach powodujące przemoc domową,
11. dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (psycholog, prawnik),	11. niewielkie możliwości kontynuacji aktywności zawodowej wśród osób starszych,
12. funkcjonowanie gminnej „Karty Rodzina 3+”,	12. mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej;
13. funkcjonowanie ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny,	13. brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego; utrudniony dostęp do PPP- najbliższe zlokalizowane są w odległości ok. 20 km, co powoduje konieczność dojazdów,
14. dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych rodzinom,	

15. poprawie uległa ekonomiczna sytuacja rodzin z dziećmi dzięki wypłacanemu świadczeniu wychowawczemu.

14. mała ilość organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny,

15. bierność i niewielkie zaangażowanie rodzin, niechęć do współpracy ze strony rodzin, pomimo dobrego przygotowania i otwartości instytucji,

Szanse

Zagrożenia

1. współpraca fachowców z różnych dziedzin ukierunkowana na rodzinę,
2. wysoki poziom współpracy pomiędzy szkołą a rodziną,
3. wzrost znaczenia organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci i młodzieży,
4. ciągłe doskonalenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez kadrę pomocy społecznej oraz pracowników publicznych służb zatrudnienia,
5. prawidłowy przepływ informacji pomiędzy sektorem publicznym a pozarządowym w dziedzinie pomocy społecznej,
6. rozwój działalności organizacji pozarządowych na rzecz osób z problemami społecznymi oraz grup szczególnego ryzyka,
7. możliwość korzystania ze środków finansowych Unii Europejskiej,
8. realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych związanych z tematyką rodziny.

1. postępująca degradacja wartości rodziny,
2. brak konsekwentnej i długofalowej polityki państwa w zakresie rozwiązywania problemów społecznych,
3. alienacja i marginalizacja zagrożonych grup społecznych,
4. brak prawidłowych wzorców spędzania czasu wolnego dzieci, młodzieży i ich rodzin,
5. niewystarczająca ilość propozycji dot. spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież,
6. możliwość wzrostu afirmacji alkoholu, nikotyny i substancji psychoaktywnych wśród młodzieży,
7. zbyt duża biurokratyzacja udzielania pomocy społecznej uwarunkowana przepisami prawa,
8. przeciążenie pracowników socjalnych zbyt dużą ilością zadań,
9. niewystarczające finansowanie pomocy społecznej,
10. brak stabilności prawa w dziedzinie wspierania rodziny,
11. rodziny dysfunkcyjne często przyjmują postawy roszczeniowe, ukierunkowane tylko i wyłącznie na pomoc materialną, nie korzystając zarazem z innych form

	wsparcia (które wymagają od nich zaangażowania), 12. nadmierne obciążenie instytucji pomocy społecznej dodatkowymi zadaniami (przy jednoczesnym niedofinansowaniu tych zadań).
--	--

V. CELE PROGRAMU

V.I. CEL GŁÓWNY

Zapewnienie rodzinom warunków do prawidłowego funkcjonowania oraz przeciwdziałanie niekorzystnym tendencjom i zjawiskom zakłócającym wychowanie i rozwój dzieci i młodzieży.

V.II. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Monitorowanie sytuacji rodzin z terenu gminy.
2. Wsparcie rodzin zagrożonych dysfunkcją, w tym działania mające na celu zapewnienie właściwego funkcjonowania dzieci.
3. Przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.
4. Powrót dzieci przebywających w pieczy zastępczej do rodzin naturalnych.

VI. DZIAŁANIA, REALIZATORZY, WSKAŹNIKI

Zapewnienie rodzinom warunków do prawidłowego funkcjonowania oraz przeciwdziałanie niekorzystnym tendencjom i zjawiskom zakłócającym wychowanie i rozwój dzieci i młodzieży			
Lp.	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki
I.	Monitorowanie sytuacji rodzin z terenu gminy		
1.	Wymiana informacji pomiędzy instytucjami, w których kręgu zainteresowań znajduje się rodzina	- M-GOPS w Witnicy, - instytucje, edukacyjne (żłobek, przedszkola, szkoły wszystkich szczebli), - jednostki NFZ, - Środowiskowy Dom Samopomocy w Witnicy,	- liczba instytucji zaangażowanych w podejmowane działanie

		- kuratorzy sądowi, - policja, - Miejsko- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, - UMiG w Witnicy, - organizacje pozarządowe.	
2.	Spotkania robocze przedstawicieli instytucji z obszaru pracy z dzieckiem i rodziną mające na celu koordynację działań.	- M-GOPS w Witnicy, - instytucje, edukacyjne (żłobek, przedszkola, szkoły wszystkich szczebli), - kuratorzy sądowi, - policja, - Miejsko- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,	- liczba spotkań
3.	Podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia dzieci.	- M-GOPS w Witnicy, - policja, - kuratorzy sądowi, - sąd rodzinny, - PCPR w Gorzowie Wlkp.	- liczba interwencji
II.	Wsparcie rodzin zagrożonych dysfunkcją, w tym działania mające na celu zapewnienie właściwego funkcjonowania dzieci		
1.	udzielanie wsparcia w formie usług asystenta rodziny	- M-GOPS w Witnicy	- liczba rodzin objętych tym rodzajem wsparcia, - liczba asystentów rodziny

2.	udzielanie wsparcia w formie poradnictwa psychologicznego	- M-GOPS w Witnicy - szkoły	- liczba rodzin objętych tym rodzajem wsparcia
3.	udzielanie wsparcia w formie poradnictwa prawnego	- M-GOPS w Witnicy, - powiat gorzowski: punkt nieodpłatnych porad prawnych w UMiG	- liczba rodzin objętych tym rodzajem wsparcia
4.	praca socjalna z rodziną z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi	- M-GOPS w Witnicy	- liczba rodzin objętych tym rodzajem wsparcia
5.	wspieranie finansowe rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w zaspakajaniu ich podstawowych potrzeb	- M-GOPS w Witnicy	- liczba rodzin objętych zasiłkami
6.	objęcie rodzin nadzorem kuratora	- sąd rejonowy	- liczba rodzin objętych nadzorem
III.	Przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej		
1.	wsparcie placówek opieki nad dziećmi	- żłobek, - przedszkola, - świetlice szkolne, - świetlice środowiskowe,	- liczba działających w gminie placówek wsparcia dziennego dla dzieci - liczba dzieci korzystających z placówek wsparcia
2.	program „Szkoła dla Rodziców” wzmacniający kompetencje wychowawcze rodziców	- M-GOPS w Witnicy	- liczba rodziców objętych tym rodzajem wsparcia
3.	wczesna interwencja w przypadku uzyskaniu informacji o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu rodzin	- służba zdrowia, - placówki opieki nad dziećmi, edukacyjne, - policja, - sąd rejonowy, - Miejsko- Gminna Komisja Rozwiązywania	- liczba rodzin objętych działaniem

		Problemów Alkoholowych, - Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, - M-GOPS w Witnicy, - poradnia psychologiczno-pedagogiczna	
IV.	Powrót dzieci przebywających w pieczy zastępczej do rodzin naturalnych		
1.	udział specjalistów w posiedzeniach zespołów i grup roboczych dokonujących oceny funkcjonowania dzieci w rodzinach zastępczych oraz oceny funkcjonowania rodzin naturalnych	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp. (w tym organizator i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej), - M-GOPS w Witnicy (w tym asystent rodziny i pracownik socjalny)	- liczba zespołów
2.	prowadzenie pracy z rodziną ukierunkowane na poprawę funkcjonowania	- M-GOPS w Witnicy (w tym asystent rodziny i pracownik socjalny), - służba zdrowia, - kuratorzy sądowi, - sąd rejonowy, - Miejsko- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	- liczba rodzin objętych działaniem
3.	praca z rodziną, w tym monitorowanie jej funkcjonowania po reintegracji	- M-GOPS w Witnicy (w tym asystent rodziny i pracownik socjalny), - kuratorzy sądowi	- liczba rodzin objętych działaniem

VII. ADRESACI PROGRAMU

Program jest adresowany do rodzin z terenu Miasta i Gminy Witnica. Szeroko rozumiane wspieranie rodziny dotyczy wszystkich rodzin z dziećmi, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin zagrożonych dysfunkcją. Najczęściej objawia się ona wykluczeniem

społecznym, częściowym rozpadem, uzależnieniami, brakiem należytej troski w zaspokajaniu potrzeb dzieci oraz niskimi kompetencjami wychowawczymi rodziców.

Niezwykle istotne znaczenie ma wczesna identyfikacja problemu w rodzinie oraz wyrażenie przez nią woli zmiany złej sytuacji i aktywna postawa przy podjęciu współpracy ze specjalistami (asystent rodziny, pracownik socjalny, kurator sądowy). Działania przeciwdziałające negatywnym zjawiskom koncentrują się przede wszystkim na eliminacji uzależnień, podjęciu zatrudnienia, utrzymaniu czystości i porządku w miejscu zamieszkania, odpowiedniej organizacji przestrzeni do życia i funkcjonowania dzieci, higienie osobistej, wspólnego spędzania czasu przez rodzinę, nadzorze spędzania czasu wolnego dzieci, współpracy ze szkołą, pomocy w nauce, a przede wszystkim, na stosowaniu właściwych metod wychowawczych.

Priorytety programu to przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w środowisku zastępczym, a w przypadku niepowodzenia- ich powrót do rodziny naturalnej po wcześniejszym ustabilizowaniu i eliminacji czynników negatywnych występujących przed zabezpieczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

VIII. EFEKTY PROGRAMU

Zaprojektowane cele i działania powinny przynieść następujące rezultaty:

- wzrost wiedzy i świadomości rodzin na temat prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny,
- zwiększenie efektywności współpracy międzyinstytucjonalnej,
- spadek niekorzystnych zjawisk prowadzących do rozpadu rodziny,
- zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny i pracownika socjalnego- ze strony M-GOPS oraz kuratora sądowego i sądu rodzinnego,
- spadek liczby interwencji w rodzinach, a w konsekwencji także spadek dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej,
- wzrost liczby dzieci, w stosunku do których sąd uchylił zabezpieczenie w postaci umieszczenia w pieczy zastępczej.

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

Wsparcie i pomoc rodzinom znajduje się w kręgu zainteresowań wielu instytucji i podmiotów, których działalność statutowa obejmuje podejmowanie działań w tym zakresie. Realizacja programu o zasięgu gminnym wymaga nie tylko podejmowania przez nie aktywności w ramach posiadanych kompetencji, ale także skutecznej współpracy i wymiany informacji. W konsekwencji powinno to doprowadzić do usprawnienia systemu wsparcia. Wykaz instytucji i podmiotów obejmuje:

1. Jednostki szczebla powiatowego:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp.,
- rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu gorzowskiego,
- Powiatowy Urząd Pracy- Filia w Witnicy.

2. Jednostki szczebla samorządowego:

- Urząd Miasta i Gminy w Witnicy,

- M-GOPS w Witnicy,
- Miejsko- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- żłobek, przedszkole, szkoły,
- świetlice szkolne,
- świetlice środowiskowe,
- Komisariat Policji w Witnicy.

3. Jednostki wyższych szczebli:

- Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp.,
- mediatorzy sądowi,
- placówki służby zdrowia,
- organizacje pozarządowe,
- poradnie psychologiczno- pedagogiczne.

X. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zakłada się, że program będzie finansowany ze środków:

- pochodzących z dotacji budżetu państwa na realizację zadań własnych,
- na zadania własne gminy,
- rządowych z programów ogłaszanych przez MRPiPS,
- na finansowanie programów UE,
- na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

XI. EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem programu jest M-GOPS w Witnicy. Dane statystyczne związane z przedmiotem funkcjonowania programu mogą być przez koordynatora pozyskiwane również od pozostałych podmiotów ujętych w programie. Program będzie poddany ocenie funkcjonowania przez koordynatora, a efekty działań zostaną ujęte w rocznym sprawozdaniu z działalności ośrodka. Otwarta struktura dokumentu zakłada elastyczność podejmowanych działań, jak również możliwość włączenia się nowych instytucji w pomoc i wspieranie rodzin.

